

Aningaasanoortarneq aningaasanoortarnermilu ileqqut pillugit misissuineq

**Peqqissutsimut Pisortaqarfik
Paarisa**

Februar 2006
j. nr. 46.34

Imarisai

Imarisaasa allattorsimaffiat	2
Aningaasanoortarnej aningaasanoortarnermilu ileqqut pillugit misissuisitsinerup tunulequtaa	4
Aningaasanoortarnej aningaasanoortarnermilu ileqqut pillugit misissuisitsineq makkuninnga imaqarpoq	4
Innuttaasut akornanni misissuisitsineq	4
Politeeqarfinni, inunnik isumaginnittoqarfinni aammalu pitsaaliunermi siunnersortit akornanni misissuisitsineq	5
Aningaasanoortarnerup oqaluttuarisaanermi ineriartornera	5
Nalinginnaasumik	5
Danmarkimi, Kalaallit Nunaanni aningaasanoorutit maanna atorneqartut tamangajammik takkuffianni	6
Kalaallit Nunaanni	7
Aningaasanoortarnej pillugu aningaasanoortartullu nalinginnaasumik	7
Aningaasanoorneq suua	7
Inuiaqatigiit aningaasanoortarnej pillugu isumaat 2006-imi	8
Aningaasanoortartut assigiinngitsut	8
Arnanut / angutinut agguataarsimaneerit	
Inuk qanoq iligaangami eqquiniaanemik nappaateqalersarpa	
Eqquiniaanermik nappaateqarnej pillugu	9
Eqquiniaanermik nappaateqalernerup nassuiarneqarnera	9
Eqquiniaanermik napparsimalernerup paasineqartarnera	9
Eqquiniaanermik nappaatilinnik katsorsaasarneq	10
Aningaasanoortarnej aningaasanoornermilu pissusilersuutit pillugit piviusut – silarsuarmi tamarmi misissuinerit malillugit	10
Nunani allani eqquiniaanermik nappaateqarnerup annertussusaa	11
Aningasanoortarnermi ileqqut eqquiniaanermillu nappaateqarnerup innuttaasut peqqissusaannut sunniuteqarpa	12
Naalagaaffiup inissisimanera akisussaassuseqarneralu	12
Aningaasanoorutit tuniniaasartut inissisimanerat akisussaassuseqarnerallu	13
Kalaallit Nunaat	14
Inatsisartut Naalakkersuisullu aningaasanoortarnernut tunngatillugu inissisimanerat	14
Inatsisiliornej	14
Kalaallit Nunaanni aningaasanoorutit tuniniaasartut inissisimanerat akisussaassuseqarnerallu	15
Aningaasanoorutit Dansk Tipstjenestemeersut	15
Bingortarnej	15
Pinnguaatit aningaasanik nakkartitsisarfiit, spilleautomatit	15
Landskarsip aningaasanoornernit isertitai -2004-imi naatsorsorneqartut	16
Kalaallit Nunaanni aningaasanoortaleratarsinnaasut	17
Aningaasanoorneq aningaasanoornermilu ileqqut pillugit innuttaasut akornanni misissuisitsinerup inaarneri	17
Aningaasanoorutit nuannarineqarnerit	18
Kikkut aningaasanoorutit suut atortarpaat	18
Aningasanoorneq inooqatigiinnermi sammisatut	19
Aningaasat qanoq amerlatigisut aningaasanoorutigineqartarpaat	19

Aningaasanik ajunaartarnej pillugu ilumuunngitsumik aqalussimaneq	22
Aningaasanoornermut piffissamik atuineq	21
Aningaasanoortarnermik ajornartorsiuteqarneq pillugu nammineq paasinnineq	21
Pissutsit allat aningaasanoortarnermi ileqqunut attuumassuteqartut	22
Ilaqutariinni kina aningaasanoortarnermik ajornartorsiuteqarpa	22
Nammineq inuunermi aningaasatigullu inissisimanemik nalinginnaasumik nalerisimaarneq	23
Aningaasanoorneq aningaasanoornermilu ileqqut pillugit innuttaasut akornanni misissuisitsinerup inaarneri – politiini	23
Aningaasanoortarnej pillugu oqarasuaat atorlugu misissuinerup inaarnera – inunnik isumaginnittoqarfanni	24
Aningaasanoortarnej pillugu oqarasuaat atorlugu misissuinerup inaarnera – pitsaaliuinermi siunnersortit	24
Suliassiisummut tunngatillugu naliliineq	26
Aningaasanoorneq inooqatigiinnermi ajornartorsiutinik pilersitsisarpoq	27
Aningaasanoornerup aningaasanoornermilu ileqqut innuttaasut akiliisinnaassusaannut sunniuteqarpa	27
Aningaasanoorneq meeqqanillu sumiginnaaneq imminnut attuumassuteqarpuy	28
Innuttaasut aningaasanoornermi ajornartorsiutit pillugit isumaat kisitsisinngorlugu	28

Aningaasanoortarnek aningaasanoortarnermilu ileqqut pillugit misissuitsitsinerup tunulequtaa

Inatsisartut 2005-imi upernaakkut ataatsimiinnerminni ilaasortat ilaannit bingortoqarnerani aningaasnik eqquisitsisarnek pillugu inatsisit sukaterneqarnissaat pillugu siunnersuutigineqartoq suliaraat.

Siunnersuummi ilaatigut peqqinnissaq pillugu ataatsimiititaliap illoqarfiit minnerit ilaannut nunaqarfiinullu tikeraarsimanagera tunuliaqutaavoq, tassani ataatsimiititaliap innuttaasuni inersimasut akornanni aningaasanoortarnermi ileqqut nassatarisaannik meeqqanik sumiginnaaneq, eqqissisi-mannginneq angerlarsimaffinnilu ajornartorsiuteqartoqarnera maluginiarsimavaa/ takutinniarneqar-simavoq.

Inatsisartuni oqallinnermi partiit tamarmik aningaasanoortarnerup nalinginnaasumik pingaartumillu bingortarnerup nassatarisaanik inooqataanermi aningaasaqarniarnermilu ajornartorsiutinik pilersitsi-sarnera isumaqataaffigaat, kingullermi meeqqanik sumiginnaasarneq qitiutinneqarluni. Sammisami inatsisit sukaterneqarnissaa akuerineqanngilaq, Naalakkersuisulli innuttaasut akornanni aningaasa-noortarnermi ileqqut taakkunungalulu maleruutiinnalersimanagerup kingunerisinnaasaat pillugit misis-suisitsisoqarnissaa aalajangiuppaat.

Paarisa, Peqqissutsimut Pisortaqarfiup pitsaaliunermi immikkoortortaa, aningaasanoortarnek inoo-qatigiinnermi ajornartorsiutinik pilersitsisarnersoq, akiliisinnaassusermut sunniuteqarnersoq aam-malu aningaasanoortarnek meeqqanik sumiginnaanermut attumassuteqarnersoq nalileeqqullugu suliasinneqarpoq.

Aningaasanoortarnek aningaasanoortarnermilu ileqqut pillugit misissuisitsineq makkuninnga imaqqarpoq

Innuttaasut akornanni misissuisitsineq

2005-ip naajartornerani nuna tamakkerlugu innuttaasut akornanni misissuisitsisoqarpoq. Innuttaasut aningaasanoortarnermut ileqqut pillugit misissuisitsinermi sporgeskemmat nunat assigiinngitsut akor-nanni misissuariaatsit malillugit Paarisamit suliarineqartut atornerqarput, tassa nunani allani misis-suisitsinerlut assersuussisoqarsinnaaniassamat. Misissuisitsineq HS Analyse-mi suliarineqarpoq Paarisamillu aamma Akileraartarnermi Pisortaqarfimmit ataatsimoorullugu aningaasalorsorneqarlu-ni.

Misissuisitsinerup innuttaasut namminneq aningaasanoortarnek pillugu aammalu aningaasanoortar-nermi ileqquminnik paasinninnerisa qulaarneqarnissaat siunertaraa. Apeqqutinik 30-t missaanniittu-nik aningaasanoortarnek, aningaasanooriaatsit, aningaasanoornermi aningaasnik atuneq, aningaa-sanoornermi ileqqut, aningaasanoortarnerup sunniisarneri kiisalu qassinik ukioqarnek, arnaaneq / a-ngutaaneq, najugaq, ilinniagaqarnek, inuussutissarsiuteqarnek, angerlarsimaffimmi meeqqat il.il. pillugit imaqqartinneqarpoq.

Politeeqarfinni, inunnik isumaginnittoqarfinni aammalu pitsaaliunermi siunnersortit akornanni misissuisitsineq

Paarisa nammineerluni aningaasanoortarneq aningaasanoortarnermilu ileqqut taakkulu kingunerisinnaasaat pillugit spørgeskemat atorlugit politeeqarfinni assigiinngitsuni aammalu oqarasuaat atorlugu inunnik isumaginnittoqarfinnik pitsaaliunermilu siunnersortinik apersuinikkut misissuisitsivoq. Misissuisitsineri tassani aningaasanoortarneq inooqataanermi ajornartorsiutinik, meeqqanik sumiginnaanermik, pinerluttarnermut tunngasunik imaluunniit angerlarsimaffimmi eqqissiviilliornermik nassataqartarnersoq qulaajarneqassasoq siunertarineqarpoq. Aammattaaq najujarisami aningaasanoortit sorliit, qanoq annertutigisumik aningaasanoortoqartarnera, aningaasanoortartut ukiui aammalu arnat angutillu akornanni aningaasanoortarnerup assigiinngissutigisinnaasaat il.il. imaritinneqarput.

Misissuisitsinerit qupperneq 15-imi itisilerneqarput.

Ataatsimeersuarnermi peqataanerit

Paarisa nunani avannarlerni ataatsimeersuarnermi SGNUS regi¹-mi peqataavoq kingusinneruskullu nunat assigiinngitsut akornanni ataatsimeersuarnermi AESG regi² –mi peqataavoq, tassa sammisap iluani nunani assigiinngitsuni pissutsit ilisimatusarnerillu paasisaqarfigiumallugit aammalu nammineq misissuisitsinissanut isumassarsiorfigalugit.

Aningaasanoortarnerup oqaluttuarisaanermi ineriartornera:

Nalinginnaasumik

Oqaluttuarisaanerup ingerlanerani aningaasanoortarneq pillugu oqaluttuarpassuarnik peqarpoq. Grækerit oqaluttuatoqaanni soorlu ilaatigut immeraanneq atorlugu Zeus'ip nuna, Hades'ip silarsuaq alleq aammalu Poseidon'ip imaq pissagaa aalajangiunneqarput. Nunani avannarlerni oqaluttuatoqani aamma inuit inuunermi atugarisassa at immerraanneq atorlugu aalajangerneqartarput. Ukiut tuusintilikkuutaat siulliit nikinnerisa nalaanni vikingit immeraattarneri pillugit oqaluttuanik peqarpoq, kingusinneruskullu akimarngit, kunnigikkormiut, atorfillit allallu akornanni assigiinngitsutigit aningaasanoortarnerit pillugit oqaluttuarpassuaqarpoq. Oqaluttuarisaaneq pillugu atuakkani nutarpassinnerusuni erinniortorsuup Wagner'ip, atuakkiortup russiusup Fjodur Dostojevskij'p, taallortup russiusup Alexander Pusjkin'ip aammalu amerikami præsentiusimasup George Washington'ip eqquiniaanermik nappaateqarnerat eqqartorneqarpoq. Taakkunani tiguartinnikuusimanagerat erloqisutiginittarsimanagerallu erserpoq, soorlu Georges Washington allakkani 1793-imi ullulernerqarsimasuni ima allappoq: "Aningaasanoorneq tigungatuujunermit qitornaavoq, ileqqupiluup qatanngutigaa aamma ajoqutaasumik iliuseqarnernut tamanut ataataavoq"³.

¹ Stiftelsen af nordisk selskab for oplysning om spilleafhængighed

² European Association for the Study of Gambling

³ Michael, Bay Jørsel: 58

Danmarkimi, Kalaallit Nunaanni aningaasanoorutit maanna atorneqartut tamangajammik takkuffianni

Nunani allatulli Danmarkimi immeraattarneq nallukattartarnerlu pillugit allaaserisanik nassaassa-qarpoq. Aningaasanoortarneq piffissap ilaani ingasalluinnalersimasutut isikkoqarpoq, tassa 1753-imi kunngip aningaasanoornerup annertuallaarnera eqqasuutigalugu aammalu inuiaqatigiinni inissi-simaqatigiit appasinnerusut aningaasanoorneq aqputigalugu pilluarnermik ujartuinerat pissutigalugu aningaasanoorneq inerteqqutaalersillugu peqqussummik atsiugaqarpoq. Ukioq taanna aamma kunn-gi Kongelige Københavnske Klasseotteriip suli maannamut atuuttup, pilersinneqarnissaanut akuersissuteqarpoq, ukiumoortumik akileraarummik piitsunik sullissiviusumut akiliuteqartarnissaa piu-masaralugu. Taamanikkut akuersissut nunap aningaasanoortarnermut politikkianut suli maannamut ilisarnaataavoq: aningaasanoorutit akuersisaanngitsut inerteqqutaapput, aningaasanoorutit nunanit allaneersut unammillertut inerteqqutaapput, kunngimut/naalagaaffimmut akiliutit aammalu annikin-nerusumik aningaasanoornermi isertitanik utertitsinertut ilillugu innuttaasut ilaannut pissaaleqisunut atugassanik utertitsineq. 1828-mi eqquniutinut akitsuut siulleq takkuppoq, aammalu 1895-imiit akuersissummik peqqaarluni aatsaat eqquniaatitsisoqaqqusaalerpoq soorlu aamma timersornermi oqilaniutsitsinernilu aningaasanoornernik akileraarusiisoqartalersoq. Pissutsit taakku ullumikkumut allangortinneqangaanngillat.

1948-mi, tipsertarneq pillugu inatsisip eqqunneqarneratigut, aningaasanoorutit allat eqqunneqarsin-naanerat politikkikkut ammaanneqarpoq. Naalagaaffiulli, ilaatigut aningaasanoornerit nakkutigine-qanngitsut inerteqqutaasullu pinngitsoorniarlugit, 18-inik ukioqalereersimanissaq qulakkeerniarlugu aammalu nunap aningaasaqarnera artorsikkumanagu timersornermut aningaasanik pissarsinissaq eqqanaarniarlugu, kisermaassineq malittarisassaliornarlu piginnarpaa. Aallaqqaataani arsaannermi aningaasanoorut ”Tips” kisimi ingerlanneqarpoq, ukiunili kingullerni 15-20-ni piffissap ingerlane-rani annertusineqarpoq, soorlu Lotto, V 6 (hiistinik oqilaniutsitsineq), Odds, kiliorortakkat assi-giinngitsut, soorlu aamma spilleautomatit assigiinngitsut tuusintilippassuit inissititsernissaannut akuersissuteqartoqartoq. 1991-imi aningaasanoortarfinnik (kasino) pilersitsisinnaaneq inatsisitigut ammaassiffigineqarpoq, ullumikkullu Danmarkimi sisamaasunik kasinoqarpoq. 2000-imi Tipstje-nestip aningaasanoorut privatimit pigineqarsimasoq tiguuaa ukiullu marluk qaangiummata Tipstje-nsten immeraattarfinnik/nallukattartarfinnik nunami piffinni assigiinngitsuni pilersitsininnaanermut akuersissummik pivoq. Ukioq taanna spilleautomatit atorlugit aningaasanoornerit akileraarusiisarnermi akileraartarnermilu pisortanut toqqaannartumik nalunaarsorneqartalerput, ta-manna aqputigalugu akileraarutitigut isertitat pitsaanerpaamik eqqanaarniarlugit. Ullumikkut spil-leautomatit 21.000 sinnerlugit amerlassusillit Danmarkimi nassaassaapput⁴.

Sualummik ukiuni kingullerni 5 – 10-ni taassuma iluani ammaassisoqaqqippoq, tassa tuniniaaffik nunat assigiinngitsut akornanni aningaasanoorutit tuniniaasartunit pinngitsaalineqartutut immat. Siusinnerusukku ilisimaneqartunut naleqqiullugu annertuumik sukkasuumillu aningaasanoorutit nutaanik tuniniaasoqalerpoq aammalu nutaat kingulliit ilaattut internet mobiltelefonilu atorlugit aningaasanoortoqarsinnaalerluni, tamannalu sualummik kinguaariinnut inuusunnerusunut pilerigin-nilersitsivoq. Ersilluartumik ammaassisoqarpoq, tassa aningaasanoorutit TV-kkut pilerisaarutigine-qartarmata, soorlulu aamma Dansk Tipstjenestip aningaasanoorutaani makitsinerit ulluinnarni ilaa-tigullu ullormut arlallit toqqaannartumik aallakaatinneqartartut.

⁴ Jyllandsposten, 27. december 2005 ”Ludomani i drastisk stigning”

TV-kkut bingortitsisoqartarpoq, aningaasanoorutit/eqquiniaanerit/silassorissutsimik aningaasanoorluni unammisitsinerit, unammisut tillernerinik nalunaarsuilluni puukartitsinernik immiussisoqartarpoq il.il. Kanalini assigiingitsorpassuarni aallakaatitat ilarpassui suliffeqarfinit aningaasanoornermik sammisaqartunit aningaasalersorneqartarput, soorlu aamma timersornerni unamminerni ussaarutit annertusiartuinnartumik taakkunangarpiaq aningaasalersorneqartartut.

Taamaattumik ammaassinermut sanileritillugu tusagassiutit atuuttut aqcutigalugit takussaasumik annertuumik sunnerneqarneq takuneqarsinnaavoq: TV, internet aamma mobiltelefonit il.il. Tusagassiutit taakku aamma aningaasanik qularnaveeqquserneqanngitsunik sukkasuumik atorniartoqarsinnaanera nittarsaarutigisalerpaat.

Kalaallit Nunaanni

Qangarsuarniilli inuit oqalualaaavini oqaluppalaavinilu Kalaallit Nunaanni iluanaarniutigalugu pinnguartaqartarsimanersoq pillugu oqaluttuanilluunniit nassaassaqaqngilaq, naak misissuisoqartaraluarlunilu inunnut ilisimasalinnut apeqqutilliisoqartaraluartoq. Oqaluttuarisaaneq pillugu atortussiani inunnit tikeraanit imaluunniit nunami najugaqarsimasunit suliarineqarsimasuni aamma Inuit pinnguatinik taamaattunik imaluunniit uerisimasinnaasut pillugit takussaasoqanngilaq.

Kalaallit Nunaata aningaasanoorutit Danmarkimi ingerlanneqartartut annertunerusumik ”kingornutaarai”, taamaattumik aningaasanoorutit suuneri tassani ineriartorneq ilutigalugu amerliartorput. Illoqarfinni tamangajanni Dansk Tipstjenestimut toqqaannartumik atassuteqartoqarpoq, taakkulu aqcutigalugit Danmarkimi aningaasanoorutit assingi nassaassaallutik. Ullumikkut Kalaallit Nunaanni piffinni amerlasuuni TV-kkut kanalit Danmarkimeersut takuneqarsinnaalernikkuupput, taamaattumillu taakku aqcutigalugit aningaasanoornermut neqeroorutit aammalu TV-kkut pinnguarnertit imaaginnavillutik takkussuupput, taakkulu inuit ataasiakkaat imaaliiallaannaq sunnertarpaat, ilaannit paqumigineqartarlutik allanilli alapernaaserneqalersarput unamminartunillu nutaanik misiliinisamat kajumilersitsisarlutik. Aammalumi internet mobiltelefonillu atorlugit aningaasanoornerni sammisat atornerqarneri Kalaallit Nunaanni sukkasuumik annertusiartupiloortumik amerliartorput, taamaattumik silarsuarmi tamarmiusumi aningaasanoorutit ammaanqarnerat maani aamma annertuumik sunniuteqarpoq.

Aningaasanoortarneq pillugu aningaasanoortartullu nalinginnaasumik

Aningaasanoorneq suua 5

Aningaasanoorneq kulturimut ilaavoq aammalu sammisaalluni, pinnguarnermut assersuunneqarsiinnaasumik inooqataanermi akuerisaasoq. Aningaasanoortartoq ”pinnguaqataasarpoq”, ajunaaruteqarsinnaaneq iluanaaruteqarsinnaanerlu ilaagajuttarluni, aningaasanik ajunaaruteqarnissaq / iluanaaruteqarnissaq periarfissaalluni.

Aammattaaq aningaasanoorneq aliikkusersorneqarnermut, pissangarusunnermut aammalu periarfisani atuinissamat qununnginnermut attuumassuteqartinneqartarpoq. Tassunga ilanngullugu aningaasanoorneq pissanganartunik avatangiiseqalernissamik sinnattuanermik aammalu piviusunit inga-

⁵ Michael Bay Jørsel: 59 + 64

lassimaarnissamut periarfissiisarpoq. Taamaattumik aningaasanoortoqartarpoq imminut nuannaar-tikkumalluni aningaasanillu iluanaarsinnaaneq eqqarsaatigalugu.

Inuiaqatigiit aningaasanoortarneq pillugu isumaat 2006-imi 6

Piffissap ingerlanerani aningaasanoortarneq pillugu isummat assigiinngitsuusarsimapput. Ullumik-kut aningaasanoorneq sammisaavoq pissusissamissuuginnartut akuerisaasoq aamma aningaasa-noorneq nuannarineqartorujussuuvoq. Ilisimatusartut isumaqarput nunani amerlanerni innuttaasut 90 %-ii aningaasanoortartut. Nunani amerlanerni aningaasanooriaatsit akuerisaasut qinerneqarsin-naasut amerlaqaat: spillemaskiinat, tips, lotto, kiliortortakkat, bingo, klubbit nallukattartarfiit il.il., soorlu aamma kasinoni aningaasanoornissamut periarfissaqartoq.

Aningaasanoortartut assigiinngitsut

Taakku ilisimatusartunit assigiinngitsunit assigiinngitsumik allaaserineqarput, imali eqikkarneqar-sinnaallutik:

Inoqatiminnik soqutiginningsut, namminneq silarsuaminnut mattusimasut (katsorsaavinni takus-saagajupput)

Maskiina ajugaaffigerusullugu aningaasanoortartut (katsorsaavinni takussaagajupput)

Qimarratiginntutut ilillutik aningaasanoortartut, ajornartorsiutitik qimassimaarniarlugit aningaasa-noortartut (katsorsaavinni takussaagajupput)

Pissanganermik ujartuillutik aningaasanoortartut

Aningaasanoorneq ineriartoritinniarlugulu pissanganarnerulersinniarlugulu aningaasanoortartut

Ilaqarlutik aningaasanoortartut, nuannisarlutik allallu ilagisatik tamaasa peqataatillugit aningaasa-noortartut

(siulliit pingasut kusanaatsumik pissuseqartutut isigineqartarput, kingulliillu pingasut pitsaannerusmik pissuseqartutut isigineqartarlutik)

Arnanut / angutitut agguataarsimani 7

Nunarsuaq tamakkerlugulu nalinginnaasumik angutit malunnarluartumik amerlanerunerat erserpoq, tassa angutit 70-80 %-iisa missaat arnallu 20-30 %-iisa missaat aningaasanoortarmata. Taamali isikkoqarnera assigiiaaginnangilaq.

Angutit arnallu aningaasanoortarnerminnut assigiinngitsumik nassuiaateqartarput. Angutit pissanga-rusullutik ”pissangariataarnerlu” pissutitut taavaat, aningaasat amerlasuut aningaasanoortugisarpaat aammalu sukkasuumik kaaviaartinneqartartut annertupput. Arnat ajornartorsiutinik qimarratigin-ninneq aammalu namminneq inuunerminnut nukissaasuaneq nakkutiginnikkuminaatsitsinerlu peq-qutitut taavaat, aningaasat annikitsukkuutaat aningaasanoortugisarpaat kigaannerusumillu kaavii-aartitaqartarlutik.

Inuk qanoq iligaangami eqquiniaanermik nappaateqalersarpa? 8

Ilisimatusartut amerlanerit eqquiniaanermik nappaateqartoq tassaasoq inuk maleruutiinnalersimasu-tut pissusilersortoq makkuninngalu ilisarnaateqartutut allaaseraat:

- pinngitsaalineqartutut ililluni aningaasanoornissamik sakkortuumik kajungerisalik
- aningaasanooriaatsiminik aqutsinissaminut nukissaasuasoq

⁶ Ibid: 59

⁷ Steffen Røjskjær og Per Nielsen: 20

⁸ Samuelsen, Nielsen og Røjskjær 1998:

- pissusilersornermi nassatarisaanik ajornartorsiutit suugaluarpataluunniit aammalu qanorluunniit annertutigigaluarpata aningaasanooriaatsiminik ingerlatitsiinnartartoq.

Ilisimatusartut sumulluunniit maleruutiinnalersimaneq inummik ulorianartorsiortitsisutut isigaat, tassa inuit ataasiakkaat namminneq aalajangiisinnaassuseqarnerat aammalu kiffaanngissuseqarnermik toqqaasinnaanerit pillugu isiginnineq aallaavigalugu.

Eqquiniaanermik nappaateqalerneq pillugu

Eqquiniaanermik nappaateqalernerup nassuiarneqarnera

Nunat assigiinngitsut akornanni eqquiniaanermik nappaateqalernerup taaguut tassaavoq peqqiitsumik aningaasanoorusussuseqartoq (compulsive gambling/pathological gambling/addictive gambling). Inuk eqquiniaanermik nappaateqalernissaminik ineriartortitsinissaminut ulorianartorsiortoq ajornartorsiorluni aningaasanoortartutut taaneqartarpoq.

Oqaatsit aningaasanoornissamut imminut nangarsinnaannginneq aamma eqquiniaanermik nappaateqarneq akuleriiaarlugit atorneqarput.

Ilisimatusartut ilaasa eqquiniaanermik nappaateqartup aningaasanoornermut maleruutiinnalersimaneq inuunermini pisariaqartitami aamma inuunermini atugarisami ajornakusoorsinnaanerit taarsiiniutaasutut isigaat. Nalunangitsumik aningaasanoorneq massakkorpiat usorsisimaarnermik misigititsisarpoq, misigisarli arlariinnik isumaqarpoq, tassa maleruutiinnalersimaneq inuup kiffaanngissuseqarnera annikillisararmagu, tassa allatut pissusilersulernikkut, tarnikkut iluaagisaqalernikkut, ilaqutarisanut qaninnerusunut ilagisartakkanullu sunniuteqarnerlulernikkut aningaasatigullu ajornartorsiulernikkut il.il.

Eqquiniaanermik napparsimalernerup paasineqartarnera 9

Nappaatip paasiniarnerani misissueriaatsit assigiinngitsut atorneqartarput. Uani nunat assigiinngitsut akornanni atorneqartartut marluk Kalaallillu Nunaanni atorneqartartut assigiinngitsut marluk ersersinneqassapput:

1. WHO'p misissuinermit periaasia: International Classification and Diseases" (ICD). Tassani aningaasanoornermut nangarsinnaajunnaarsimaneq inuup nammineq inuuneranut annertuumik sunniuteqartartutut, inuup inooqataaneramik, suliffimmut ilaqutariissusermilu naleqassusaanik pisussaaffianillu tunuartitsisutut taaneqarpoq.
2. Amerikamiut misissuinermit periaasia: "Diagnostic and Stastical Manual of Mental Disorders" (DSM). Eqquiniaanermik nappaateqarneq siullermeerluni 1980-imi nalunaarsorneqarpoq. Tassani aningaasanoornermut nangarsinnaajunnaarsimaneq ataavartumik utikattumillu kukkusumillu naleqqussarnertut taaneqarpoq. DSM inuk eqquiniaanermik nappaateqaler simanersoq nalilersorniarlugu aalajangiiniarnermi tunngavissanik 10-nik oqaasertaliivoq (Ilanngussaq 1).
3. Qallunaat Nunaanni Sundhedsstyrelsep eqquiniaanermik nappaat paasinaasarnermut nalunaarsuutit 1992-imi siullermeerluni ilanngutitippaa.

⁹ Michael Bøyd Jørsel: 75

4. Kalaallit Nunaanni Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik. Kalaallit Nunaata Danmarkimi paa-siniaasarnermut nalunaasuutit assingi atorpai. Kalaallit Nunaanni napparsimasunut qitiusu-mik nalunaarsuutininik peqanngilaq, taamaattumik eqquiniaanermik nappaateqalersimasut na-lunaarsorneqarsimasut katillutik qassiunerat ilisimaneqanngilaq. ¹⁰

Eqquiniaanermik nappaatilinnik katsorsaasarneq ¹¹

Ullumikkut nunat assigiinngitsut akornanni katsorsaariaatsit akuerisaasut marluk piupput:

- Aningaasanoortarunnaavinnissaq anguniarlugu pissusilersornermik allanngineq (Minnesota-modellen – Kalaallit Nunaanni Qaqiffik – Danmarkimi Frederiksbergcentret)
- Aqullugu aningaasanoortarnissaq anguniarlugu pissusilersornermik allanngineq (Nassuerneq aqqutigalugu katsorsaaneq – Kalaallit Nunaanni soqanngilaq – Danmarkimi Center for Ludomani)

Katsorsaariaatsini marluusuni uku atuupput:

- Nanginnaveersaartitsineq (Eqimattakkaani oqaloqatigiinneq atorlugu peqqissarneq; Kalaallit Nunaanni Qaqiffik – Danmarkimi AG, anonye gamblere, ataasiakkaanik eqimattakkaanillu peqqissaasoqartarpoq)

Frederiksbergcenterimit kisitsinik pissarsinnaasimannginneq pissutigalugu katsorsaariaatsit sorliit pitsaanerunersut kisitsisitaannik takussutissaqanngilaq. Inuit quliugaangata taakkunanga arfineq-marluk katsorsartereernerminni nangittoortannginnerat Center for Ludomanimit kisitsisit kingulliit takutippaat. ¹²

Najugaqaatigaluni imaluunniit annikinnerusumik attuumassuteqartunut eqimattakkaanut imaluunniit ataasiakkaanut katsorsaaneq ingerlanneqartarpoq.

Ullumikkut Norgemi piffinni innuttakinnerusuni katsorsaasarnerup iluani internet oqarasuaallu atorlugit katsorsaaneramik misiligaasoqarpoq, katsorsaariaaserli pineqartoq malillugu kisitsisit atorlugit paasissutissatinik inaarutaasunik suli takussutissaqanngilaq.

Aningaasanoortarneq aningaasanoornermilu pissusilersuutit pillugit piviusut – silarsuarmi tamarmi misissuinerit malillugit

Tullerriiaarneri aalajangersimanngillat:

- aningaasanoorutit neqeroorutigineqartartut amerlassusaat qanorlu ittuuneri amerliartorput
- nangarsinnaajunnaarsimaneq aamma akiliutit eqqukkallu akornanni piffissat akuttoqatigiinnerat imminnut attuumassuteqarput
- eqquiniaanermik nappaateqartut akornanni 20-30-nik ukiullit amerlanerpaa-jupput ¹³
- nunarsuaq tamakkerlugu isigigaanni angutit eqquiniaanermik nappaateqartut amerlanerpaa-jupput – angutit 70-80 %-iusut arnat 20-30 %-iupput – ataasiakkaani assigiinngillat (Alberta 50/50 %) ¹⁴

¹⁰ Oplysninger fra embedslæge Knud Brinkløv Jensen

¹¹ Steffen Røjskjær og Per Nielsen: 20 samt konference Malmø 2005

¹² Pjecen: Før det hele ramler: 3

¹³ Steffen Røjskjær og Per Nielsen: 4

¹⁴ Ibid: 20

- inuusuttut sukkanerusumik ilaqlartut aningaasanoortarnermit ajornartorsiutigalugu aningaasanoortalersarput¹⁵
- nunat inoqqaavisa akornanni eqquiniaanermik nappaatillit sualuttumik takussaapput¹⁶
- eqquiniaanermik nappaatillit amerlanersaat tarnimikkut ajornartorsiuteqarput, soorlu kinaasutsimik ajornartorsiuteqarneq, isumatsassimangaarneq, annilaangasarneq, stressernej il.il.¹⁷
- eqquiniaanermik nappaatillit amerlasuut psykologist alexityme-mik pigisaqarut,¹⁸ tassa misigissutsiminnik oqaasertaliiuminaatsitsipput, tarnikkut naalaruluttuupput nuanniitsunillu misigissuseqartarlutik
- eqquiniaanermik nappaatillit amerlasuut pilersaarusiorsinnaassuseqarneq ajorput aamma iliuuserisamik kingunerisinnaasaat takorloorsinnaasarnagu, aammalumi misilittakkatik aq-qutigalugit iliornerminnik allannguisinnaasaratik.
- inuup ataatsip nammineq aningaasanoortarnerminik ileqqoqaleriartortarnera angajoqqaat, aataakkorisat aanaakkorisallu aningaasanoornermi ileqqorisaannut attuumassuteqarpoq¹⁹
- ilinniagaqassutsip nalingata aningaasanoornermillu pinngitsoorsinnaajunnaarnerup attuumassuteqartoqarnera paasineqarnikuvoq
- innuttaaqatigiit akornanni eqquiniaanermik nappaateqarnerup akissarsiakinnerusut akornanni takussaanaera paasineqarnikuvoq
- eqquiniaanermik nappaatillit amerlasuut atonerluisuupput/arlarinnik atonerluisuupput – eqquiniaanermik nappaat/aalakoornartoq/ikiaroornartut
- eqquiniaanermik nappaatillit amerlasuut siusinnerusukkut ilisimaneqartumik atonerluisuunikuupput

Nunani allani eqquiniaanermik nappaateqarnerup annertussusaa

Danmark:²⁰ Socialforskningsinstitutti misissueqqaarnermik ingerlataqarpoq.

Maannakkuugallartoq eqquiniaanermik nappaatillit amerlassusaattut nalilerneqartoq tassaavoq innuttaasut 90 %-ii aningaasaanoortartut, inuit 40.000 missaat eqquiniaanermik nappaateqarput aammalu inuit 110.000-it ajornartorsiornartumik aningaasanoortarput (aningaasatigut artornartorsior-tuupput, pinnerlunniartuunatilli).

Norge: tassani aamma misissueqqaarneq ingerlanneqarpoq.

Maannakkuugallartoq inuit 50.000 – 75.000-inik amerlassusillit eqquiniaanermik nappaateqartut nalilerneqarput.

13-19-it ukiullit akornanni 3,2 %-iusut aningaasanoornermik ajornartorsiuteqartut missiliuunneqarput ²¹ – inersimasut akornanni 1,4%-it eqquiniaanermik nappaateqartut missiliuunneqarlutik.

¹⁵ Gupta og Devensky 1999

¹⁶ Steffen Røjskjær og Per Nielsen: 20

¹⁷ Ibid: 22

¹⁸ Ibid:5

¹⁹ Abbot og volborg (1996) samt Spunt (1998) – bog: 20

²⁰ Hvor ikke andet er angivet er tallene fra artiklen i Casino portalen pba. interview med Michael Bay Jørsel

²¹ Told og Skat – Ministerens vismandsgruppe

Sverige: tassani misissuisimanermit (ukiut pingasut ingerlaneranni) Sverigemi innuutaasut akornanni 2,3 %-it ajornartorsiornartumik aningaasanoortartuupput, takkunangalu aamma 1,3 %-it eqquiniaanermik nappaateqartuusut takutinneqarput.

Island: tassani ungasinngitsukkut naammassiniarneqartumik misissuisoqarpoq.

Savalimmiut: tassannga paasissutissanik pissarsinnaasoqarsimanngilaq.

Tuluit Nunaat: tassani nuna tamakkerlugu misissuinernit takussutissaqanngilaq, immikkoortunili misissuinerit innuttaasut akornanni 0,6-0,8 %-iusut eqquiniaanermik nappaateqartuunerat takutip-paat.

USA: tassani nuna tamakkerlugu misissuisoqarsimanngilaq, misissuinernilli arlalinnik ingerlatsisoqarsimalluni. Innuttaasut akornanni 3-5 %-it eqquiniaanermik nappaateqartuunerat²² aammalu 1,2 %-it ajornartorsiornartumik aningaasanoortuunerat missiliorneqarpoq.

Aningaasanoortarnermi ileqqut eqquiniaanermillu nappaateqarneq innuttaasut peqqissusaannut sunniuteqarpa

Nunani avannarlerni innuttaasut akornanni 1-2%-usut ajornartorsiornartumik aningaasanoortuunerat eqquiniaanermillu nappaateqartuunerat naatsorsuutigineqarpoq (nunarsuaq tamakkerlugu allanngorarpoq – nunat ilaanni allaat 5% angullugu), kisiannili aamma aningaasanoornermut maleruutiinnalersimasup qanittuani inuit 5-10-nik amerlassuseqartut atorneerluinermi artukkerneqartarput. Artukkerneqarneq inooqatigiinnerup iluani aammalu aningaasaqarniarnikkut ajornartorsiulernikkut saqqummertarpoq, tassa atorneerluisoq imminut qanigisaminillu timikkut, tarnikkut inooqatigiinermilu pisariaqartunik nakkutilliisinnaajunnaartarmat.

Aningaasanoortartoq aamma tarnikkut ajornartorsiuteqartuusarpoq imminornissamillu eqqarsaateqartarluni. Ilaqutariit maleruutiinnalersimanerup nassatarisaanik aningaasatigut ajornartorsiuteqartarnerat nalinginnaavortaaq; ajorsilluinnaraangami suliffissaarunnermik, aningaasannanniarluni allatulluunniit nalilinnik pissarsiniarluni imaluunniit allatut pinerluttuliornermik nassataqartartoq.

Taamaattumik eqquiniaanermik nappaateqarneq napparsimmavinni imaluunniit tarnikkut nappaatil-lit napparsimmaviini uninnganernut, angerlarsimaffimmi ikiuisarfinnut, suliffissaaleqinermut, inun-nik isumaginninnermi sullissisoqarfinnut, meeqqanik sumiginnaanernut tunngasutigut, avittarnernut pinerluttarnernullu aningaasartuutigineqalersut nassatarisaannik inuiaqatigiinnut annertuumik sunniuteqarnera oqaatigineqarsinnaavoq.

Naalagaaffiup inissisimanagera akisussaassuseqarneralu

Naalagaaffik inatsisiliortuuvoq inatsisillu unioqqutinneqannginnissaat eqqanaartussaallugu. Nunani avannarlerni naalagaaffik aningaasanoornernut kisermaassisuuvoq aammalu inatsisit nakkutilliiner-lu aqqutigalugit tamanna naleqqussartarlugu. Den Europæiske Union isumaqarpoq kisermaassineq

²² Thomas Nielsen. Misbrugsnet.dk

tamanna EU'-mi "free movement of services" pillugit maleruagassianut akерliusoq, naalagaaffiilli maannakkuugallartoq kisermaassisuunertik aalajangiusimavaat.

Naalagaaffiit kisermaassisuunerat aamma teknologimit nutaamit aarlerinartorsiortinneqarpoq, tamatumami internet atorlugu aningaasanoorutiniq neqerooruteqarnerup annertuserujussuarnera nassatarineqarsimalluni. Tamanna tassaavoq naalagaaffinnit nakkutigineqarsinnaanngitsoq tuniniaasullu ilisimanninnertik aqutigalugu aningaasanoorutiniq nutaanik teknologi nutaaq atorlugu saqqumiussinissaminut paasisimasaqarlunnarput, taakkuuppummi aamma aningaasanoortartut sualumiq kinguaariinni nukarliunerusut akornanni ilimasuutiniq piumasarisaniillu akuerinnittut.

Naalagaaffiit kisermaassisuunertik attatiinnarniarlugu sorsuutigissavaat, aningaasanoorneq naleqqussartassavaat aammalumi akileraarutit akitsuutillu naalagaaffimmit isertitsiviupput imaannaanngitsut. Aningaasat ilaat nalinginnarmik iluaqutaasussatut, timersoqatigiit inunnillu ikiuiniaqatigiit aqutigalugit innuttaasunut utertinneqartarput. Aammattaaq Danmarkimi spillemaskiinat / automat-spil-it atorneqarneranni isertitat tamakkerlugit 1 %-ii equiniaanermi nappaateqalersimasut katsorsarneqarnerannut tamannalu pillugu ilisimatusarnermut atorneqartarput.

2006-ip aallartilaarnerani qallunaat eqqartuussiviisa ilaanni internet atorlugu aningaasanoornermi eqqukkat akitsuuserneqartarnerat pillugu eqqartuussisoqarpoq. Eqqartuussinermi qallunaat naalagaaffiannut akileraartoqartassanngitsoq aalajangiunneqarpoq.

Aningaasanoorutiniq tuniniaasartut inissisimanerat akisussaasuseqarnerallu

Aningaasanoorutiniq tuniniaasartut amerlanerpaat akisussaasuseqarfitsik ilisimaarilluartarpaat (ukiutigut killissaatitaq aammalu pisiniartartumik equiniaanermik nappaateqalernissamik ineriartortitsinnginnissaat). AEGS-p juli 2005 Malmømi ataatsimeersuartitsinerani – nunanit assigiinngitsunit ilisimatusartunit, aningaasanoortarnermi oqartussanit peqataaffigineqartumi, kasinonik ingerlatsivinnit, sanaartortunit, katsorsaasunit ikiuisartunit il.il. aallartitaqarfiusumi – tuniniaasartut ilaata oqaatigaa inuit akuttoqatigiiaamik aningaasanillu annertussutsimikkut assigiiaanik atuisartut tassaasut tuniniaasartut soqutigisaqarfigisaat; equiniaanermik nappaateqartuunngitsut, taakku ilaanneeriarlutik akissaqassutsimik pisinnaatitaa malillugu aningaasanoortarmata. Tuniniaasartut erseqqisumik illuata tungaani aningaasanoorneq aqutigalugu isertitamik annertusiartornissaat aningaasanoorutiniillu pilerinartunik nutaanik ineriartortitsinissamut ilutigitillugu pisiniartartumik maleruutillinnginnissaasa akornanni oqimaatigiissaariniarput.

Assersuutigalugu Sverige equiniaanermik nappaateqarneq pillugu ajornartorsiutinut sillimaniarneq equiniaanermillu nappaatilinnik katsorsaanerup tungaatigut siuarsimasorujussuuvoq, aammalu aalajangiisartut peqataasut akornanni suleqatigiinneq pitsaasuulluni. Malmømi kasinomi aamma illoqarfiup iluani aningaasanoortarfinni atuagaaqqat "Spelar du för mycket?" (Aningaasanoorpallaartarpi?) tigorianaanngorlutik nivingapput, taakkunani ikiorneqarnissamut oqarasuaatit normui internettikkullu saaffigineqarsinnaasut allattorsimapput, aammalu aningaasanoornermut maleruutilersimaneq pillugu paasissutissanik il.il. imaqarlutik. Tamanna nunani tamani atuutinngilaq.

Kalaallit Nunaat

Inatsisartut Naalackersuisullu aningaasanoortarnermut tunngatillugu inissisimanerat

Inatsisartut aningaasanoortarnermut inatsisit atuuttut aalajangertarpaat. Politikkikkut suliaqartut innuttaasullu inuiaqatigiinni ajornartorsiutit ersersinneqartut akisussaassuseqarfigaat, aamma aningaasanoorneq pillugu ajornartorsiutinut taakkulu naleqqutinngitsumik sunniuteqartarnerinut tunngasut.

Akisussaassuseqarneq taaneqartoq misissuinerup matuma tunngavigaa, tassa inatsisartunut ilaasortat ataatsimiititaliap isorliunerusuni tikeraarnerani aningaasanoortarnermik aningaasanoornermilu ileqqut pillugit ajornartorsiutinik malugitinniarneqarsimmamata ajornartorsiutaaneralu namminneq takusinnaasimallugu.

Inatsisiliorneq

Kalaallit nunaanni spilleautomatit taakkulu eqqunneqarneranut akiliutit naleqqussarneqarnissaannut inatsiseqarpoq. Aammalu eqqorniaanermi akitsuutinut aamma tipsernermi lottornermilu iluanaarutinit agguaassisarneq pillugit inatsiseqarpoq:

- Nioqutissanik eqqussuinermi akitsuutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 19, 30. oktober 1992-imeersoq
- Aningaasanik ikisilluni pinnguaatinut akileraarut pillugu Inatsartut inatsaat nr. 3, 17. maj 1990-imeersoq, tassungalu atatillugu nalunaarut: ”pinnguaatit aningaasanoorutit” pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 31, 17. december 1996-imeersoq
- Eqquiniaatitsinermi akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 31. oktober 1987-imeersoq
- Tipsernermit lottornermillu iluanaarutinit agguaassisarneq pillugu Inatsartut inatsisaat nr. 13, 11. november 2000-imeersoq
(Tamarmik kingusinnerusukkut allannguuteqarnikuusut)

Kalaallit Nunaanni aningaasanoorutit atorneqarnerusut marluk, tassaasut lotto aamma kiliortortakat pillugit inatsisiliortoqarnikuunngilaq, tassa taakku Dansk Tipstjeneste aqquutigalugu tuniniarneqartarmata, qallunaallu inaatsisaat malillugu naleqqussarneqartarlutik. Kalaallilli Nunaanni Dansk Tipstjenestep tunisaanit utertinneqartartut agguaanneqartarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat inatsisiliornikuupput. Aningaasat landskarsimut isertarput kaaviaartitanullu matussutisatut aammalu qallunaat naalagaaffiannut akileraarutinit ilanngaatitut atorneqartarlutik.²³ Aningaasat taakku ilaat timersornermi, nalinginnarmik iluaqutisatut, meeqqat inuusuttullu peqatigiiffiinut aammalu pikkorivissut timersornerannut atugassatut innuttaasunut utertinneqartarput.

Bingortarnermut, aningaasanoornermi nuannarineqarnerpaat ilaannut atatillugu bingortitsinissamut akuersisarneq pillugu taamaallaat inatsiseqarpoq, tassa tamanut ammasumik bingortitsinernut. Tamanna tassaasimassaaq 2004-mi nuna tamakkerlugu taamaallaat 1.600-riarluni bingortitsisoqarsi-

²³ Den danske bekendtgørelse af lov om opkrævning af skatter og afgifter m.v. af 28. april 2003.

maneranut nassuiaataasoq²⁴. Peqatigiiffiit ilaasortaminnuinnaq bingortitsigaangamik politiinit akuersissummik peqqaarnatik bingortitsisinnaapput.

Eqqorneqartut 200 kr. sinnerlugu annertussusillit tamarmik 15 %-imik akileraaruserneqartarput. Eqqukkani, soorlu bingortitsinermit automatspil-inillu, tunniussisut tamarmik, ukiup ataatsip ingerlanerani eqqugassaritneqartut katillugit 5.000 kr. sinnersimappatigit, inatsisit malillugit akilerarutunik taaneqartunik akiliisussaataapput. Tamanna aamma peqatigiiffinnut ilaasortaannarminnut bingortitsisunut atuuppoq.

Kalaallit Nunaanni aningaasanoorutunik tuniniaasartut inissisimane- rat akisussaassuseqarnerallu

Aningaasanoorutit Dansk Tipstjenestemeersut

Dansk Tipstjeneste aqutigalugu aningaasanoornernut akileraarutit Danmarkimiit ataatsimut tapiisutit aqutigalugit Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisunut akilerneqartarput.

16-inik ukioqalereersimasunut taamaallaat aningaasanoorutunik tuniniaasoqarsinnaanerata eqqaarneqarnissaa tuniniaasartut suliaassaraat.

Dansk Tipstjeneste aqutigalugu aningaasanoorutunik nunaqarfinni aammalu illoqarfinni Ittoqqortoormiini, Qaanaami Kangaatsiamilu pisisoqarsinnaanginnera paasissutissatut maani taaneqassaaq.

Bingortarneq

Aningaasanoortitsisussat bingortitsinissamut akuersissutinut pisariaqartunut politiinit/kommunimit pissarsinissartik aammalu eqqukkat 200 kr. sinnerlugit annertussusillit akileraarutitaasa Akileraartarnermi Pisortaqarfik aqutigalugu landskarsimut akilerneqarnissaat suliaassaraat.

Pinnguaatit aningassanik nakkartitsisarfiit, spilleautomatit

Aningaasanoornermi tuniniaasuusut spilleautomatit ikkunneqarnissaat pillugu kommunimut ikkunneqarfissaaniittumut akuersissummik qinnuteqartussaapput. Kommunit tamarmik spilleautomatit ikkunneqarnissaat akuersaarneq ajorpaat ukiullu kingulliit tallimat ingerlaneranni spilleautomatit amerlassusaat 212-iniit 174-inut ikilieriarsimapput.

2005-imi augustimi kommunit sorliit spilleautomatit ikkunneqarnissaannut akuersissuteqarsimanersut pillugit naatsorsuisimaneq ataani takuneqarsinnaavoq, aamma aningaasanoortarfiit kommunip iluani qassiunersut, automatit qassiunersut suunersullu takuneqarsinnaalluni.

²⁴ Akileraartarnermi Pisortaqarfimmit passissutissiissut

Kommune	Aningaasanoortarfiit amerlassusaat	Automatit iluanaarutaasartut	Automatit nuannaarniutit
Nanortalik	3	7	
Qaqortoq	2	11	
Narsaq	1	2	
Paamiut	1	2	
Nuuk	15	62	
Maniitsoq	2	10	
Sisimiut inkl. Kangerlussuaq	7	22	6
Aasiaat	3	23	
Qasigiannuit	2	6	
Ilulissat	3	13	
Uummannaq	4	12	6
SkibeUmiarsuit	2	4	10
Katillugit	45	174	23

Sumit paasissutissat: Akileraartarnermi Pisortaqarfik

Danmarkimut naleqqiullugu landskarsip aningaasanoornermit isertitai eqquniaaneramik nappaateqartunik katsorsaanermut aamma ilisimatusarnermut ingerlatinneqarneq ajorput, soorlu aamma aningaasanoortoq aningaasanoortarnermik allangortitserusulluni imaluunniit ikiorneqartariaqartutut misigaluni katsorsarneqarnissaq pillugu paasissutissanik maskiinap eqqaani pissarsisinnaanngitsoq.

Aningaasanoortitsisarfiutilik maskiinap nunamut eqqunneqarneranut akitsuummik akiliissaq. Aammattaaq maskiinat ikkunneqarnissaannut akuersissutigineqarnikuusunut tamanut ukiumoortumik akitsuummik akiliissaq.

Aningaasanoortitsisarfiutillip eqqukkat 200 kr. sinnersimappatigit eqqorniaanermi akileraarutit 15 %-usut tigummigallarnissaat akilerneqarnissaallu pisussaaffigaa.

Aningaasanoortitsisarfiutillip aningaasanoorutininik pinnguurtut 18-inik ukioqalereersimanissaat nakkutigissallugu pisussaaffigaa.

Landskarsip aningaasanoornernit isertitai – 2004-mi naatsorsorneqartut

Akitsuutit

Bingornermit il.il.akitsuut: 2.367.000 kr. - iluanaarutinut 15.780.000 kr.-nut naapertuuppoq. Kaaviiartitat ilisimaneqanngillat.

Automatinit akitsuutit: 5.389.000 kr. - iluanaarutinut 36.927.000 kr.-nut naapertuuppoq. Kaaviiartitat 80.3 mio. kr.²⁵

Katillugit: 7.756.000 kr. - iluanaarutinut 51.707.000 kr.-nut naapertuuppoq

Danske Tips og Lottotjenestep Kalaallit Nunaanni tipsimi lottomilu kaaviiartitaanit pissarsiat²⁶

²⁵ Skattedirektoratet: omsætningen på de enkelte maskiner varierer fra 80.000 kr. til 1.000.000 kr.

²⁶ Kilde: Finanslov 2004: konto 40.14.51 samt 24.11.21 – Efterregulering viser en omsætning på ca. 64 mio.kr.

Toqqaannartumik pissarsiat: 11.800.000 kr. – kaaviiartitat 22 %-iannut naapertuuppoq. Kaaviiartitat missin-
giullugit: 53.636.000 kr.

Danskit naalagaaffiannit: 8.000.000 kr. – danskit naalagaaffiannit akitsuutit 16 %-iannut naapertuupput

Isertitat katillugit: 19.800.000 kr.

Akilerartarnermi Pisortaqarfiup paasissutissaatai malillugit Dansk Tipstjenestep kaaviiartitai lottomit onsdagslotto-
millu 38 mio.kr. miss., kiliortortakkanit assigiinngitsunit 11 mio. kr. miss., timersornernilu aningaasanoorutinit tipsinit
3 mio. kr.

Automatinit eqqussinermilu akitsuutinit il.il. iluanaarutit

Automatinit akitsuutit: 11.015.000 kr.

Automatinit akits. allat²⁷: 148.000 kr.

Eqqussinermi akitsuutit: 30.000 kr.

Gebyrit: 45.000 kr.

Automatinit isertitat: 11.238.000 kr.

Aningaasanoorutinit isertitat katillugit: 38.794.000 kr.

Kalaallit Nunaanni namminermi akitsuutit (lotteri): 7.756.000 kr.

Dansk Tipstjenestemit pissarsiat + danskit akitsuutaat: 19.800.000 kr.

Automatinit eqqussinermilu akitsuutinit il.il. iluanaarutit: 11.238.000 kr.

Aningaasanoorutinit 2004-mi kaaviiartitat naatsorsorneri²⁸

Spilleautomatit: 80.300.000 kr.

Dansk tipstjenestemit aningaasanoorutit: 53.636.000 kr.

Kalaallit Nunaanni aningaasanoorutinit kaaviiartitat ilisimaneqartut katillugit: 140 mio. kr. miss.

(Bingortarnermit kaaviiartitat ilisimaneqanngillat taamaattumillu kisitsisinut ilaanatik)

Kalaallit Nunaanni aningaasanoortaleratarsinnaasut

Aningaasanoorutit iluanaarutissartallit peqataaffigineqarsinnaanerat minnerpaamik 18-inut inatsisi-
tigut killilerneqarpoq. 1. januar 2005-imi innuttaasut 18-inik ukioqalereersimasut 33.298-iupput,
taakkunannga 27.189 illoqarfinni najugaqarput nunaqarfimmiut 6.109-nik amerlassuseqartut²⁹.

Aningaasanoorneq aningaasanoornermilu ileqqut pillugit innuttaasut akornanni misissuisitsinerup inaarneri

Apeqqutit maani nunami pissutsinut tulluarsagaagaluartut, nunanik assigiinngitsunik assersuussi-
sinnaanissaq anguniarlugu misissueriaaseq nunat assigiinngitsut akornanni atorineqartoq misissuisit-
sinermi atorineqarpoq. Misissuisitsineq nuna tamakkerlugu misissuisitsinerni tunngavigineqartartut
atorlugit suliarineqarpoq innuttaasullu tamarmiusut akornanni aningaasanoortarneruup tungaatigut
naammagartumik takussutissiilluni.

²⁷ Morskabsautomater

²⁸ Omsætning på bingospil er ikke kendt og derfor ikke medregnet

²⁹ Grønlands Statistik: Grønlands befolkning 1. januar 2005

Misissuisitsinermit peqataasut 76 %-ii assigiinngitsunik annertussusilimmik aningaasanoortarnertik nalunaarutigaa. Kisitsit taanna innuttaasut 18-inik ukioqalereersimasunut (33.298) nuutikkaanni 26.172-inut naapertuuppoq.

Innuttaasut tamarmik assigiimmik assigiiaanik aningaasanoornissaminnut periarfissaqanngillat. Nunaqarfinni illoqarfinnilu Ittoqqortoormiini, Qaanaami Kangaatsiamilu Dansk Tipstjeneste aqutigalugu aningaasanoortoqarsinnaanngilaq, aamma nunaqarfinni, Kangerlussuaq eqqaassanngikkaanni, illoqarfinnilu Ittoqqortoormiini, Tasiilami, Qaanaami, Upernavimmi, Qeqertarsuarmit Kangaatsiamilu spilleautomatit nassaassaannngillat. Pissutsit taakku aallaavigalugit immikkut naatsorsuisoqarnikuunngilaq.

Aningaasanoorutit nuannarineqarnerit

Aningaasanoorutit nuannarineqarnerpaat tassaapput:

1. Lotto, Joker, Keno assigisaallu
2. Bingo
3. Kiliortortakkat assigiinngitsut
4. Spilleautomatit
5. Tips, nallukattarneq, billard/bowling, nunat aningaasaasa nalingi aqutigalugit aningaasannarneq aningaasanooriaatsillu allat
6. Internet aqutigalugu puuka

Aningaasanoorutit nuannarineqarnerpaat tassaannngillat innuttaasunit aningaasanik atuiffiunerpaat. Assersuutigalugu 2004-imi lottornermi 38 mio. kr. missaat kaaviiartinneqarput – kiliortortakkani 11 mio. kr. missaat, spilleautomatinili kaaviiartinneqartut 80,3 mio. kr.-upput Bingortitsisarnerni kaaviiartinneqartartut ilisimaneqanngillat.

Nunani avannarlerne automatspil nuannarineqarnerpaajuvoq, nunamili maani nuannarineqarnerpaat sisamaattut inissisimalluni. Kisiannili aningaasanoorneq taanna aqutigalugu kaaviiartitat 80,3 mio. kr-ummata landskarsimut isertitsinerpaaffiunera malugineqartariaqarpoq. Imaappoq tassa inuppaalunnguit spilleautomatit atorlugit aningaasanoortartut aningaasarpassuit tassunga atortaraat.

Kikkut aningaasanoorutit suut atortarpaat

Angutit aningaasanoornerpaajupput, arnanulli assigiinngissutaa annikitsuinnaavoq. Aningaasanoornerit nuannarineqarnerpaat aallaavigalugit pointilersuigaani assigiinngissuseq procentpointinngorlugu tassaavoq 56,3-miit 61,9-mut

Kisiannili angutit arnallu aningaasanooriaatsit sorliit nuannarineruneraat assigiinngissuseqarpoq: Arnat bingo aamma lotto – kiliortortakkat – spilleautomatit – nallukattarneq, billard assigisaallu aningaasanoorutillu allat nuannarineruaat.

Angutit lotto – bingo aamma kiliortortakkat – spilleautomatit – aningaasat nalingat, billard assigisaallu aningaasanooriaatsillu allat nuannarineruaat.

Aningaasanooriaatsit arnat angutillu aningaasanoortarnerminnut pissutigisaannut atatillugu isigineqarsinnaavoq:

Arnat eqquinisaaq aliikkusersorneqarnerlu assigiimmik pingaartillugu ujartortarpaat, tamatuma kingorna pissanganeq allallu ilagalugit katerisimaarneq.

Angutit ersilluartumik eqquinisaaq aallaavigisarpaat, pissanganeq pingaaruteqarpallaanngilaq aliikkusersorneqarnerlu annikinnerpaajulluni.

Ukiukinnerit (< 30 år) bingomut naleqqiullugu kiliortortakkt lottolu pingaartinneruaat, tamanna allat nuannarinerusaannut: lotto, bingo aamma kiliortortakkt, naleqqiullugu nutaamik aningaasanoornermi ileqqoqaleriartortoqarneranik ersersitsivoq.

Ilinniagaqarneq eqqarsaatigigaanni naannerpaanik ilinniagaqartut lotto, bingo aamma kiliortortakkt nuannarineruaat, kisiannili sivisuumik ilinniagaqarsimasut lotto, kiliortortakkt bingolu nuannarinerullugit.

Inuussutissarsiorneq eqqarsaatigigaanni annertuumik assigiinngissuteqanngillat, taamaallaalli ilinniartut (kinguaariinni nukarliit) internet atorlugu puukartarput. Aningaasanooriaaseq taanna nunani killerni tamani sukkasoorujussuarmik ineriartorpoq, aningaasanooriaatsimillu taassuminnga atornerluisut katsorsaavinni saqqummersimallutik³⁰. Atornerluinerup annertussusaa maannakkumut sulis misissorneqanngilaq.

Aningaasanoorneq inooqatigiinnermi sammisatut

Ullumikkumut aningaasanoorneq inooqatigiinnermi sammisatut isigineqarsimavoq, taamaattumik inuit misissuisitsinermi peqataasut kisimiillutik aningaasanoortarnerat paasillugu tupaallannarpoq. Nunarsuarmi tamarmi nalinginnaasumik ineriartornermut sanilliukkaanni imminuinaq eqqarsaatigileriarnermut ilumullu inuit amerliartuinnartut imminnut qitiutinnerujartornerannut napertuuppoq³¹. Tassani aamma aningaasanooriaatsit nutaat tuniniaaffinnut isaanerat (lotto, kiliortortakkt, TVkkut radiokkullu bingorneq, nunat aningaasaasa nalingat aqutugalugu aningaasannarnerneq, internet atorlugu puukarneq/internet atorlugu aningaasanooriaatsit allat) inooqatigiinnermi katerisimaarnissap kajungerineqarunnaariartorneranut ilanngunneqassaaq.

Misissuisitsinermi peqataasut 69 %-iisa paasissutissiissutigaat tamatigit imaluunniit amerlanertigit kisimiillutik aningaasanoortarlutik, 28 %-iinnaalli nalunaarput tamatigit imaluunniit amerlanertigit allanik ilaqlarlutik aningaasanoortarlutik. Aamma tamanna aningaasanooriaatsit sorliit nuannarinerqarnerunerannut tupinnangitsumik attuumassuteqarpoq.

Arnat aningaasanoornerni bingo nuannarinerpaavaat, taamaattumik angutit arnanut naleqqiullutik 17 %-inik amerlanerusut kisimiillutik aningaasanoortarnerminnik nalunaarnerat tupinnangilaq.

Nunaqarfinni aningaasanoorneq inooqatigiinnermi sammisatut atornerqarneruvoq, tamanna tupinnangilaq, tassa kisimiilluni aningaasanoortugineqartartut atorlugit aningaasanoornissamut periarfissaqanngimmat.

Aningaasanoortarneq aalakoornartullu imminnut attuumassuteqartinneqakkajupput, misissuinerulli tamatuma annikitsuinnarmik attuumassuteqarnera takutippaa. Immaqa ikittuinnaat automatit atorlugit aningaasanoortarnerat aammalu spilleautomatit aalakoornartunik pisiniarfigineqarsinnaanngitsuni inissimasarnerat pissutaavoq. Aammalu angerlarsimaffimmi nallukattaanneq nuna tamaat isigigaanni aningaasanoortutitut nuannarinerqarnerpaanut ilaanngimat.

³⁰ Undersøgelser fra Sverige, Norge og USA

³¹ Ulrik Beck:153

Aningaasat qanoq amerlatigisut aningaasanoortigineqartarpat

Misissuisitsinermi aningaasat 100 kr., 1000 kr., 10.000 kr. aamma >10.000 kr. atorneqarput. Aningaasat annertussusaasa assigiinnginnerujussuat maluginiassallu pingaaruteqarpoq. Apeqqutigineqartoq tassaavoq inuup ullormut sapaatillu akunnerat aningaasat qassit atorsimanerai.

70 %-ii 100 kr. angullugu aningaasanoorsimavoq/ullormut	- 61 %-ii sapaatip akunneranut
26 %-ii 1000 kr. angullugu aningaasanoorsimavoq/ullormut	- 34 %-ii sapaatip akunneranut
3 %-ii 10.000 kr. angullugu aningaasanoorsimavoq/ullormut	- 4 %-ii sapaatip akunneranut
1 %-iat 10.000 kr. sinnerlugu aningaasanoorsimavoq/ullormut	- 1 % sapaatip akunneranut

Ilimagineqartutut 100 kr. angullugu aningaasanoortartut akornanni inuusuttut utoqqaanerusullu amerlanerupput – tamanna isertitarisaannut tulluuppoq. 1.000 kr. angullugu aningaasanoortartuni 30 -39 ukiullit amerlanerupput. Tupaallannartoq tassaasinnaavoq 10.000 kr. angullugu/ullormut aamma sapaatip akunneranut aningaasanoortartut akornanni inuusunnerusut amerlanerummata. 18 - 39 ukiullit aamma sapaatip akunneranut 10.000 kr. angullugu aningaasanoortartut ilaapput. 30 – 49 ukiullit inuillu 60-inik ukioqalereersimasut qaffasinnerpaajupput, >10.000 kr.

Nalinginnaasumik angutit arnanut naleqqiullutik aningaasat amerlanerusut atortarpaat, illoqarfimmiullu atuinerpaajusarlutik. Angerlarsimaffinni meerartaqanngitsuni aningaasanoornermut aningaasat amerlanerusut atorneqartarput, angerlarsimaffinnili meerartalinni 1.000 kr. qaffasinnerpaaffigisarpaa.

Ukiumoortumik akissarsiat annertussusaat tamanit nalunaarutigineqarsimanngimmat immikkoorut taanna ilanngunneqarsinnaasimanngilaq, taamaattumik inuussutissarsiut ilinniarsimanerlu atorneqarput. Sivisuumik ilinniagaqarsimasut amerlanertigut ullormut sapaatillu akunneranut 10.000 kr. angullugu aningaasanoortarput. Amerlanertigut immikkut ilinniagaqarsimasut 10.000 kr. sinnerlugu aningaasanoortarput. Ullormut sapaatillu akunneranut aningaasanoornermut atuisartuni inuussutissarsiutitigut appasinnerusunik atorfillit namminersortullu atuisarnerat qaffasinnerpaavoq. Ilimagineqarsinnaavoq namminersortut ima isertitaqartigisut aningaasat taama amerlatigisut aningaasanoornermut atoraluarlugit amerlanertigut aningaasatigut aamma/imaluunniit inooqatigiinnermi ajornartorsiutinik nassataqartarpat. Appasinnerusumik atorfillit isertitaasa inissisimaffiata taama anner-tugisumik aningaasanoornermut atuneq aningaasatigut aamma/imaluunniit inooqatigiinnermi ajornartorsiutinik nassataqalersinnaanera ilimanartippaa.

4 %-it aningaasanoorsinnaajumallutik ilaqtaminnit imaluunniit ikinngutiminnit aningaasanik atornikuupput. Pingaarnertut inuusuttuupput aammalu angutit arnallu amerlaqatigiit aningaasanoornisamut aningaasanik atorniartarput. Atorniartarneq sivikitsumik atuartuusimasut, inuussutissarsiutini- nilu utoqqalinersiutillit, ilinniagaqarsimanngitsut, ilinniagaqarsimasut aammalu appasinnerusumik atorfillit akornanni akulikinnerpaajuvoq.

Aningaasanik ajunaartarneq pillugu ilumuunngitsumik oqalussimaneq

3 %-it aningaasanik annaasaqarsimanerit tamaasa sallusarput, 20 %-it ilaanneeriarlutik sallusarput aamma 6 %-it sallusimanerlutik eqqaamangilaat.

Ilaanneeriarluni sallu sikkisaanngitsumik atussallugu assigiinngitsumik peqquteqarsinnaavoq, taamaattumik misissuisitsinermi peqataasut 3 %-ii aningaasanoornermik ajornartorsiuteqartuusut oqaa-tigissallugu ussersinnaavoq.

Inuusuttut aningaasanik ajunaartarnertik pillugu annertunerusumik unneqarissuugunarput, inersimanerujartornerannili ilumuunngitsumik oqartarneq annertusiartortarpoq. Aammattaaq inuusunnerusut taama amerlatigisut iluornoertik pillugu taama eqqaamasalutsiginerat tupinnarpoq.

Sivikinnerusumik ilinniagaqarsimasutaamma ilinniagaqarsimangitsut, aalisartut/piniartut appasinnerusunillu atorfillit akornanni ilumuunngitsumik oqaluttartut amerlanerpaapput.

Aningaasanoornermut piffissamik atuineq

Peqataasut amerlanerpaat imaluunniit 75 %-it sapaatip akunneranut taamaallaat nal.ak. ataaseq aningaasanoornermut atortarpaat. 24 %-it nal.ak. 1-4 3 %-illu nal.ak. 5-10 atortaraat.

Angutit arnanut naleqqiullutik aningaasanoornermut piffissaq sivisunerusoq atortarpaat.

Nunaqarfimmiut illoqarfimmiunut naleqqiullutik piffissaq sivisunerusoq atortarpaat, amerlanerit nal.ak. 1-4 sapaatip akunneranut aamma ilaasa nal.ak. 5-10 sapaatip akunneranut – uani nunanaqarfimmiut aningaasanooriaatsinik ikittuinnarnik atuisinnaanerit eqqaamassallugu pisariaqarpoq.

Ilaqtariit meerartallit amerlanertigut nal.ak. 1-4 sapaatip akunneranut aningaasanoornermut atortarpaat, meerartaqanngitsulli nal.ak. amerlanerit imaluunniit ikinnerusut..

Ukiutigut piffissamik atuinerpaat tassaapput 30-39 ukiullit aamma >60-inik ukiullit. Ukiutigut nal.ak. 1-4-nik atuisartut tasaanerupput >60-inik ukiullit aamma 30-39 ukiullit. Nukarliunerusut erseqqivissumik piffissamik atuinerusarput, ikittuinnaapput immaqalu amerlanerit sinniisutut oqaatigineqarsinnaanngikkaluarlutik, kisiannili inuusuttut internet atorlugu puukartarnerannut atuumassuteqarnerarnissaa ussarnarpoq.

Sivisunerusumik ilinniagaqarsimasut nal.ak. 1 sapaatip akunneranut imaluunniit nal.ak. 5-10 sapaatip akunneranut aningaasanoornermut atortarpaat. Ilinniagakinnerusut akulikinnerusumik nal.ak. 1-4 kisianni aamma nal.ak. 5-10 sapaatip akunneranut atortarpaat.

Ilinniagaqarsimangitsut amerlanertigut nal.ak. 1-4 imaluunniit nal.ak. 5-10 sapaatip akunneranut atortarpaat. Taakku utoqqalinersiutilinnik aamma appasinnerusunik atorfilinnik aammalu aalisartunik/piniartunik malitseqarput.

Aningaasanoortarnermik ajornartorsiuteqarneq pillugu nammineq paasinnineq

Misissuisitsinermi peqataasut 2 %-iisa aningaasanoornermik ajornartorsiuteqarlutik oqaatigaat, **tassa nuna tamakkerlugu inuit 666 missaat aningaasanoornermik ajornartorsiuteqartutut imminnut isigipput.**

3 %-it ajornartorsiuteqarnerlutik naluaat 6 %-illu siusinnerusukkat ajornartorsiuteqarnikuunertik nalunaarutigaa.

3 %-iusunit ajornartorsiuteqarnerminnik naluneraasunit (inuit 1000-t missaat) ilaat ilumut ajornartorsiuteqarsimassapput. Taakku nalorninerisa ajornartorsiuteqartoqarnera kalerriutigaa.

Taakku 9 %-inut unitsitserusukkaluarlutik tamanna upperinagu unitsitsinngitsoorsimasunut ilann-gukkaani nuna tamakkerlugu inuit 2.997-iupput (naatsorsuutigineqarpoq amerlasuutigut inuit taak-kuusut). Soorunami inuit taakku tamarmik ilumut aningaasanoormik ajornartorsiuteqartuunngil-lat, tamatumali inunnit 666-iusunit ajornartorsiuteqarnerminnik nassuertunit aningaasanoormik ajornartorsiuteqartut sulii amerlanerujussuuneri kalerriutigaa.

Tamanna 3 %-it tamatigut imaluunniit amerlanertigut aningaasanik ajunaaruteqarsimanerminnik ilumunngitsumik oqartartut aamma 12 %-inut pilersaarutitik uniorlugit aningaasanik amerlane-rusunik atuisartut amerlassusaannit ikorfarneqarpoq. Nangaanarsinnaagaluartoq inuit taakku anner-tuumik ajornartorsiuteqartuunerat takutinneqarpoq.

Angutit arnallu ajornartorsiuteqarnerminnik nalunaartut amerlaqatigiipput. Ilaqutariinni meerarta-linni ajornartorsiortut amerlanerupput.

Amerlanertut sivikinnerusumik ilinniagaqarsimasut ajornartorsiuteqarnermik oqaatigaat, soorlu aamma namminersortut aamma utoqqalinersiutillit aammalu ilinniagaqarsimasut appasinneru-sumillu atorfillit akornanni tamanna akulikitsuusoq.

Pissutsit allat aningaasanoortarnermi ileqqunut attuumassuteqartut

Missuisitsinermi aamma apeqqut imaattoq ilaatinneqarpoq: ”Ulluinnaat avaangunarnerat, an- nilaangasutut misigineq, isumatsassimangaarneq, ikiorfeqanngitsut misigineq il.il. qimarratiginiar- lugit aningaasanoornikuuit?”, apeqqutit tamarmik immikkut akineqarput.

6 %-ii ulluinnaat avaangunarnerat pissutigalugu aningaasanoornikuupput 2 %-iilu allanik peqqute- qarlutik.

Arnat illoqarfimmiut 30-39-inik ukiullit, sivikinnerusumik ilinniagallit aamma ilinniagaqarsiman- ngitsut appasinnerusunillu atorfillit ersittumik amerlanerupput.

Taama aamma aningaasanoortarneq pillugu oqqattarneq, aningaasanooriaatsit pillugit uparuartor- neqarneq aamma oqqattarneq/uparuarneqartarneq tunngavigalugit aningaasanoormi ileqqunik allannortisineq pillugu apeqqutit akissutaat taama isikkoqarput.

Ilaqutariinni kina aningaasanoortarnermik ajornartorsiuteqarpa

Arnat 18-39-inik ukiullit ilagisartakkamik qaninnerusut aningaasanoormik ajornartorsiuteqar- nerat eqqumaffiginerpaavaat.

Pingaartumik inuusuttut anaanamik aningaasanoormik ajornartorsiuteqarnera misigisarpaat, ta- mannalu angutit aningaasanoormeruserannut, piffissamik atuinerunerannut aningaasanillu atui- nerunerannut naapertuutinngilaq.

Immaqa innuttaasut akornanni arnat angutillu suliarisartagaasigut ileqqut, tassa arnat angerlarsimaf- fimmi suliaqarneruserannerannik ³² nassuarneqarsinnaavoq, taannaavormi meeqqanit ungagineqar- nerusartoq taamaattumillu peqanngikkaangami maqaasineqarnerusartoq.

³² HS Analyse: ”Ligestilling i Grønland”

Kisianni aamma immaqa ukiuni qulikkaani kingullerni aningaasanoorutit amerlatsissimanerannit aammalu innuttaasut nalinginnaasumik aningaasanoornerit ajornartorsiulersitsisinnaanerannut eqqumanerulersimanerannit nassuiarneqarsinnaavoq.

Namineq inuunermi aningaasatigullu inissisimanermik nalinginnaasumik nalersimaarneq.

Inuit aningaasanoornermik ajornartorsiuteqarlutik nalunaartut akornanni 7 %-it namminneq inuunerminnik naammaginnippallaannginnerat takuneqarsinnaavoq. Aningaasanoornermik ajornartorsiuteqanngitsut 3 %-iuneri aamma siusinnerusukkut ajornartorsiuteqarsimasut 5 %-iuneri assersuutigineqassapput.

Inuit aningaasanoornermik ajornartorsiuteqarlutik nalunaartut akornanni 20 %-it aningaasaqarnertik naammaginngilluinnarlugu nalunaarput. Aningaasanoornermik ajornartorsiuteqanngitsut 2 %-iuneri aamma siusinnerusukkut ajornartorsiuteqarsimasut akornanni 5 %-iuneri assersuutigineqassapput.

Aningaasanoorneq aningaasanoornermilu ileqqut pillugit innuttaasut akornanni misissuisitsinerup inaarneri – politiini

Innuttaasut akornanni misissuisitsinerup saniatigut politiini aamma misissuisitsisoqarpoq. Tassani pingaarnertut makku misissorniartugit ingerlanneqarpoq

- aningaasanoornernut, pingaartumik bingortitsinernut akuersissutit qanoq amerlatigineri
- aningaasanoorniartugit pisuttorniartugit pinerluttuliortarneq
- aningaasanoornerup nassatarisaanik angerlarsimaffinni eqqissiviilliornerit
- piffinni assigiinngitsuni aningaasanoortarnermut maleruagassat paasiniarlugu, aningaasanoornermi ukiut killiinik nakkutiginninneq immeraanneq/nallukattarneq atorlugu aningaasanoortoqartarnerisooq

Ajornartorsiutit sammivinnit assigiinngitsunit isigissallugit pisariaqartuuvoq, tamaattumik politiit peqataaneratigut ilaatigut paasineqarpoq inuit aningaasanoornermik ajornartorsiuteqartut – nunanut allanut naleqqiullugu – tamanna aqqutigalugu aningaasanik pissarsiniarlutik pisuttorniartugit pinerluttuliorneq ajortut. Aamma inuit akornanni politiinit ikiortariaqalerfiusunik eqqissiviillioqartarnera aningaasanoortarnermut attuumassuteqanngilaq. Immeraanneq/nallukattarneq atorlugu aningaasanoornermut tunngatillugu piviusumik ersertoqanngilaq, tassa politeeqarfiit amerlanerit tamatumingga ilisimasaqaratik nalunaarmata, marlulli nalunaarput immeraanneq/nallukattarneq atorlugu aningaasanoortarneq Kalaallit Nunaanni tamarmi nassaassaasoq.

Misissuinerimi erserpoq aningaasanoornissamut ukiutigut killigititaasoq pimoorullugu malinneqartooq. Allagartanik nivingaasoqartitsivoq aningaasanoorfinnilu ukiutigut killissarititaasoq nakkutigineqarluni. Tamanna aningaasanoorutitik tuniniaasut akisussaaffimminnik pimoorussisuunerannik isumaqarpoq.

Illoqarfinni amerlanerini najukkami aningaasanoornermut ileqqoreqqusaasunut malittarisassaqqarpoq, tassa illoqarfinni ukunani peqarluni: Nanortalik, Narsaq, Qaqortoq, Paamiut, Nuuk, Maniitsoq, Sisimiut, Qasigiannuit, Ilulissat, Ittoqqortoormiit. Ukunani ileqqoreqqusaasunut malittarisassaqqanngilaq: Aasiaat, Qeqertarsuaq, Uummannaq, Upernavik, Qaanaaq, Tasiilaq.

Politiit 2004-mi bingortitsinissanut nuna tamakkerlugu 300 missaanniittunut, kiliotortakkanut aamma eqqorniaatinut allanut ataasiakkaanut akuersissutinik tunniussisimapput.

Aningaasanoortarnek pillugu oqarasuaat atorlugu misissuinerup inaarnera – inunnik isumaginnittoqarfinni

Aningaasanoornerit aningaasanoornermilu naleqqutinngitsumik iliuuseqarnerup nassatarisaannik inooqatigiinnermi ajornartorsiuteqartorqarnersup qulaarneqarnissaa Paarisamut pingaaruteqarluin-narsimavoq. Taamaattumik kommunini inunnik isumaginnittoqarfinni pisortanut saaffiginnittoqar-poq, makku paasiniarlugit:

- spilleautomatit sumi inissineqarsimanersut, imerniartarfinni imaluunniit grillbarini/caféni
- ingasappallaamik aningaasanoorneq taassumalu nassatarisai pillugit inunnik isumaginnitto-qarfimmut saaffiginnittoqartarnersaq
- kommunit aningaasanoortarnermut maleruutiinnalersimasunit saaffigineqartarnersut aamma nammineerlutik akilerlugu maleruutiinnalersimanermi katsorsartittunik ilisimasaqarner-sut

Spilleautomatit imigassamik tuniniaanissamut akuersissummik peqartuni peqanngitsunilu inissisi-mapput, ersittumilli amerlanerpaat akuersissummik peqanngitsuni inissisimapput, tamanna nuna tamakkerlugu misissuinermit naapertuulluarpoq, tassani ikittuinnaat aalakoornartutornikuullutik aningaasanoortartut takutinneqarmat.

Kommunit 11-usut ingasattumik aningaasanoorneq taassumalu nassatarisai pillugit innuttaasunit saaffigineqartarsimapput. Aningaasanooriaatsit taama saaffiginninnernut aallaaviusut tassaapput bingo, nallukattarneq aamma automatspil-it. Ajornartorsiutit ingasaallugu aningaasanoornermit pi-lersinneqartartut makkuukkajupput:

- ilaqutariit inuuniarnerannut aningaasanik pissaaleqineq
- sutigut tamatigut meeqqanik isumaginninnginneq aamma meeqqat tunngaviusumik pisaria-qartitaannik, soorlu nerisassatigut, atisassatigut najugaqarnianermilu, naammassinninngin-neq
- ilerasunnerup nassatarisaannik tarnikkut ajornartorsiuteqarneq

Kommunimi ataatsimi aningaasanoorpallaarneq pissutigalugu meeqqanik arsaarinnittoqartariaqar-simavoq.

Taamaattumik aningaasanoorneq aningaasanoornermilu naleqqutinngitsumik iliuuseqartarnerit inooqatigiinnermi ajornartorsiutinik annertuumik sumiginngaanermik ataasiakkaanilu meeqqanik arsaarinninnermik pilersitsisarnerat qularnanngilluinnarpoq.

Kommunini 7-ini isumaginnittoqarfinni pisortat kommunit inunnit aningaasanoornermut maleru-utiinnalersimasunit katsorsartikkumasunit saaffigineqartarsimallutik nalunaarput. Kommunit 3-t namminneq akilerlugu katsorsartissimasunik ilisimasaqarput.

Aningaasanoortarnek pillugu oqarasuaat atorlugu missuinerup inaarnera – pitsaaliunermi siunnersortit

Kommunini pitsaaliunermi siunnersortit annertuumik sunniuteqartumik suliffeqarput, najugaq pil-lugu ilisimasaqarluarput assigiinngitsorpasuartigullu qanoq pisoqarnersaq ilisimasaqarfialugu.

Taamaattumik najugarisami innuttaasut aningaasanoortarnerat aningaasanoormilu ileqqut pil-lugit aperissallugit ajornarsimanneqaaq, naak namminneq isummaminnik akinissaat taakkulu ilu-muuissutut isigineqarsinaanninnerat ilisimalluaraluarlugu. Taamaattorli najukkani ataasiakkaani pissutsinut paasisaqarfiupput aammalu misissuineranut allanut pitsaasumik ilapittuutaallutik.

Apeqqutigineqartut makkuupput:

- najugarisami aningaasanoorutit sorliit aningaasanoorutigineqartarpat aammalu qanoq aku-likitsigisumik bingortitsisoqartarpa
- arnat/angutillu, qassinik ukiullit innuttaaqataasut kikkut il.il. aningaasanoornernut peqataa-sarpat
- najugarisami innuttaasut procentii qassit aningaasanoortunut akuttunngitsumik peqataasar-pat
- najugarisami sunngiffimmi sammisassat taakkununggalu peqataanissamut periarfissat suup-pat
- ingasaallugu aningaasanuulernissaq pinaveersaarniarlugu kommunip pilersaarutai
- akissarsiassartalinnik aningaasanoorutit aningaasanoormullu maleruutiinnalernerneq pil-lugu paasisitsiniaanermut kommunip pilersaarutai
- aningaasanoornermut maleruutiinnalersimasut iliuuseqarfiginissaannut kommuunip ikior-neqarnissaminut pisariaqartitsinera

Najukkani ataasiakkaani aningaasanoorutit sorliit atorneqartarnerannut apeqqut assigiinngitsorpas-suarnik akissuteqarfigineqarpoq, tamanna aamma innuttaasut aningaasanoornissamut periarfissaasa suunerannik patsiseqarpoq. Pitsaaliuinerneq siunnersortit bingortarnerup ajornartorsiutinit anner-saananeramik assigiisumik isumaqarnerat oqaatigineqarsinnaavoq. Illoqarfinni minnerni nunaqarfin-nilu nallukattaarneq ajornartorsiutinit annersaavoq. Innuttaasut akornanni ikittuinnaat automatit atorlugit aningaasannanniartarput.

Najukkani assigiinngitsuni ullut tamaasa imaluunniit ullut tamangajaasa bingortitsisoqartarpoq. Ullut ilaanni arlaleriarluni bingortitsisoqartarpoq, soorlu aamma tamanut ammasunik angerlarsimaf-finnilu bingoorarneq ingerlanneqartarpoq. Paasisutigineqartut katersoraanni bingortitsarneq ima isikkoqarpoq:

Illoqarfiit ullut ikittuaraannanguit kisiisa pinnagit **ullut tamaasa** bingortitsiviusartut,

Upernavik, Uummannaq, Qeqertarsuaq, Aasiaat, Qasigiannugit,
Kangaatsiaq, Sisimiut, Nuuk, Paamiut, Narsaq, Qaqortoq, Nanortalik

Illoqarfiit ullut ikittuaraannanguit kisiisa pinnagit **ualikkut unnukkullu** bingortitsiviusartut,

Uummannaq, Qasigiannugit, Kangaatsiaq, Narsaq – sap.ak. naanerin-naani - Qeqertarsuaq, Sisimiut, Paamiut – sap.ak. arlalerialutik

Illoqarfiit TV-bingortitsiviusut:

Qeqertarsuaq, Ilulissat, Aasiaat, Sisimiut, Maniitsoq, Paamiut aamma
Nanortalik

Radiobingo sualummik Kalaallit Nunaata avannaani nunaqarfimmiut illoqarfinnilu allani najugallit bingop aallakaatinneqarnerani periarfissaqarfiusuni nuannarinqartorujussuunnguatsiarpoq. Sa-paatip akunneranut imaluunniit arlaleriarluni radiobingo-mik ingerlatsisarnerup annertussusia uani takutinneqarpoq:

Upernavik nunaqarfiisalu marluk ataatsikkut peqataaffigisinnaasaat

Uummannaq nunaqarfiisalu pingasut ataatsikkut peqataaffigisinnaasaat

Ilulissat Qasigiannugit, Aasiaat nunaqarfiisalu pingasut ataatsikkut peqataaffigisinnaasaat

Aasiaat Qasigianguit, Qeqertarsuaq nunaqarfiisalu marluk ataatsikkut peqataaffigisinnaasaat
Sisimiut nunaqarfiisa marluk ataatsikkut peqataaffigisinnaasaat
Maniitsoq nunaqarfiini tamani ataatsikkut peqataaffigineqarsinnaasoq
Nuuk

Kommunit arlallit sapaatip akunneranut unnuk ataaseq bingortitsisoqartannginnissaa misilissimagaluarpaat, tamannali ajornartorsiutinik pilersitsisimavoq, tassa ullumikkut katersortarfiit timersortarfiillu aningaasanik isertitaqarnermikkut ingerlanneqarmata. Oqaatigaat peqatigiiffinnut bingortitsisunut attartortitsisinaanngikkunik ”anigaasatigut napasinnaanatik”. Peqatigiiffiillu aamma oqarlutik akuttunngitsumik bingortitsisannikkunik ”anigaasatigut napasinnaanatik”. Taamaattumik unnuk bingorfiunngitsoq aatsaat illoqarfimmi allanik sammisaqartitsisoqartillugu attatiinnerneqartarpoq.

Kommunit amerlasuut ingasaallugu aningaasanoornerup ajornartorsiutaanera eqqumaffigaat, ajornartorsiullu kommunimi oqallisigineqartarpoq aammalu pitsaaliuinermi innuttaasunik ataatsimii-sitsinerni oqallisutigitinneqartarpoq. Siunnersortit assigiissumik isumaqarput tamanna anertunerusumik oqallisigineqartariaqartoq aammalu inuit aningaasanoornermik ajornartorsiuteqartut katsorsarneqarsinnaanermut periarfissanik paasititsiniaaffigineqarnissamut pisariaqartitsisut. Avataaniit takkuttoqarsinnaagaluarpat iluassaaq, ajornanngippat nammineq siusinnerusukkut aningaasanoornermik atornerluisuusimasumik, nammineq killiffimminik inissisimanerminillu aamma katsorsarneqarnissamut periarfissanik oqaluttuariartortumik. Pitsaaliuinermi siunnersortit ilaasa peqqinneq peqqinnissamillu siuarsaanermi suliniutit pillugit ataatsimiinnernut sammisaq aningaasanoornermut maleruutiinnalersimaneq oqallisissatut ilannguttalereerpaat.

Pitsaaliuinermi siunnersortit katsorsartinnissamut periarfissanik ilisimasaqannginnerminnik oqarnerat Qaqiffimi inuup ataasiinnaap 2005-imi katsorsartissimaneranik paasissutissanut naapertuuppoq. Tamanna aamma ilumuikkunanngilaq, kisiannili katsorsaaneq taannarpiaq pillugu paasissutissat pissarsiariuminaapput, tassa katsorsaavimmi atornerluinerit assigiinngitsut immikkoortinneqarneq ajorput, amerlasuutigut akuleriinnik atornerluineq pissutaasarmat aammalu atornerluisut tamarnik assigiimmik katsorsarneqartarmata.

Bingomut taarsiullu najukkani ataasiakkaani sunngiffimmi aaqqissuussanut peqataasinnaaneq pillugu paasissutissat takutippaat tamanna ajornakusoortoq. Ingasappoq, ilumoorporli: innuttaasut timersornermut, ukiuunerani unnukkut atuartitsinernut imaluunniit erinarsoqatigiinnut peqataanis-saaminnik kissaateqanngippata allanik periarfissaqangaanngilaq.

Pitsaaliuinermi siunnersortit amerlanerit aningaasanoortarneq pillugu naliliinermi eqqorluaapput, tassa nuna tamakkerlugu misissuisitsinermi takutinneqartumut assersuukkaanni, innuttaasut 78 %-ii minnerusumik annerusumilluunniit aningaasanoortarnerat tassani takutinneqarmat. Aamma inuit bingortartut akornanni arnat amerlanerummata, taakku 30-t sinnerlugit ukioqartuummata aammalu tamarnik lottortarlutillu kiliortortakkanik atuisarnerannik naliliinermi ilumoorput.

Suliassiisummut tunngatillugu naliliineq

Aningaasanoorneq aningaasanoornermilu ileqqut inooqatigiinnermi ajornartorsiutinik pilersitsisarnerat, akiliisinnaassusermut pingaaruteqarnera aammalu meeqqanik sumiginnaanermik nassa-taqartarnera uppersarneqarsinnaavoq.

Aningaasanoorneq inooqatigiinnermi ajornartorsiutininik pilersitsisarpoq

Inooqatigiinnermi ajornartorsiutit assigiinningsorpassuartigut takuneqarsinnaapput. Innuttaasut ilaasa namminneq ilaqquttamillu tunngaviusumik pisariaqartitaat soorlu nerisassat, atisat inissaqartinneqarnerlu naammassisinnaanngikkaangatigut ajornartorsiutit annertoorujussuusarput ersarilluinnarlutillu.

Angajoqqaat aningaasanoornermut piffissaq sivisooq atoraangassuk ajornartorsiutit ersinnerat annikinnerusarpoq. Piffissaq tamanna ataatsimoornermut, perorsaanerit meerrisanillu sunniinissamut atoruneqarsinnaagaluarpoq. Inuusuttut amerlasuut angajoqqaamik sualunnerusumik anaanaasup aningaasanoornermik ajornartorsiuteqarnera misigisarpaat, ataataasoq annertunerusumik aningaasanoortarluartoq, piffissamik sivisunerusumik atuisarluartoq aammalu aningaasanik amerlanerusunik atuisarluartoq. Inuusuttut taakku isumagineqarnissamik ersarissumik amigaateqarsimapput, tamanna angajoqqaaminnit tunniunneqassasoq naatsorsuutigaluarpaat. Angajoqqaat meeqqaminut maligassiuisuummata angajoqqaat maannakkut atonerluisuusut meeraasa akornanni aningaasanoornermik atonerluinerup annertusinissaa ilimagineqarsinnaavoq, tamanna innuttaasunik misissuisitsinnermi, ilaatigut inuusuttut amerlasuut piffissaq sivisooq atorlugu pinnguaatinik pinnguarernerat malunnaateqarmat – pinnguaatit suuneri taamaallaat angajoqqaanut naleqqiullugu allaanerulluni.

Pingaartumik ajornartorsiutit ataaseq pitsaaliuinnermi siunnersortit uparuagaat tassaavoq bingortitsisarnerit piffissami nal. 19 - 22 ingerlanneqartarnerat. Piffissaq tassaavoq meeqqat neriffiat, ullup ingerlanerani misigisimasaminnik oqaluttuarfiat, apeqqutaasa akineqarfiat, ilinniagassaminnik ikiorneqarfiat, innalernerminni pakkuarneqarfiat il.il. Sapaatip akunnerata ingerlanerani anaana amerlasooriarluni bingoriartarpat immaqa meeqqat nerisinneqassanngillat, pisariaqartitaminnik inooqatigiinnut ilanngukkiartortinneqassanngillat, imminnullu paarissallutik akulikitsumillu takussaavoq aningaasanoorfiup silataani utaqquisut. Bingo "ajortorsuuvoq", kisianni aamma tamanna aningaasanoorutitut allanut naleqqutinningsumik piffissamik atuiffiusunut tunngavoq.

Nalinginnaasumik inuppassuit kisimiillutik aningaasanoortarnerat oqaatigineqarsinnaavoq. Tamanna soorunami aningaasanoorutit suunerannik tunngaveqarpoq, kisianni aamma nunani allani nalinginnaasumik ineriartornermut, tassa inuit namminneq pisariaqartitaminnik qitiutitsinerat imminnillu iluaqutigisassaraluaminnik inooqataanikinnerulernerannut imaluunniit suleqatiminnik imaluunniit inunnik aalajangersimasunik taamaallaat ataatsimooqateqartalernerannut tunngavoq. Oqaatigineqartarpoq utoqqalinersiutillit aningaasanoortaqisut, piffissaqarfigaat aammalu ataatsimooqatigiinneq ilorrisimaarutigisarlugu, kisianni aamma utoqqalinersiutillit allanut naleqqiullutik kisimiillutik aningaasanoortarnerat malugisariaqarpoq.

Pingaartumik inuusuttut annertusiartortumik internetimik atuipput, sivisuumik aningaasanoortarput, internetilu atorlugu puukartarlutik nalunaarput, tamanna aamma allanik ukiulinnut atuuppoq, annikinneruinnarlunili. Internet atorlugu puukarnerup annertusiartortumik ajornartorsiutaalernissaa ilimagineqarsinnaavoq, aammattaaq Kalaallit Nunaanni. Aningaasanoorneq taanna aamma tassaavoq inuit kisimiillutik aningaasanoorfiat cyperspacimilu peqatigisatik kisiisa ilagaat.

Aningaasanoorneq aningaasanoornermilu ileqqut innuttaasut akiliisinnaasusaannut sunniuteqarpa

Apeqqut taanna akiuminaappoq. Inuit ilaannut aningaasanoornermut 10.000 kr. imaluunniit annertunerusoq atussallugu ajornartorsiutaanngivippoq, inuulli minnerpaanik akissarsiaqartuusup assi-

nganik atuinera ajunaarnerujussuusaaq, taasumalu inigisaminik, kiassarnermut, nerisassanut il.il. akiliisinnaajunnaarnissaa kikkut tamarmik takorloorsinnaavaat. Tamanna utikattuuppat inuk ajornartorsiuteqavissuusaaq.

Taamaattumik appasinnerusunik atorfillit ullormut 10.000 kr. atorlugit aningaasanoornermik misiliisimasut 7 %-iunerat – tassa 2.330 – maluginiassallugu pingaarpoq.

Inuit sapaatip akunneranut 100 kr. angullugu aningaasanoortartut akiliisinnaassusiannut amerlanertigut sunniuteqarnaviannngilaq. Akerlianilli utoqqalinersiutilik qaammammut 1.000 kr. angullugu aningaasanoortartoq , pisortaniit utoqqalinersiutini kisiisa isertitarisimagunigit akiliisinnaassutsimigut ajornartorsiulernissaa ilimagineqarsinnaavoq.

Inuit naatsumik ilinniagaqartut inuussutissarsiornermilu appasinnerusunik akissarsiallit aningaasanoorneq pillugu nalinginnaasumik ajornartorsiuteqarput.

Aningaasanoorneq meeqqanillu sumiginnaaneq imminnut attuumassuteqarput

Apeqqutini siullerni marlunni oqaaseqaatigineqartut atuareerlugit aningaasanoornerup meeqqanillu sumiginnaanerup imminnut attuumassuteqarnerat pillugu qulartoqarsinnaagunngilaq.

30-39-nik ukiullit akornanni amerlanerit aningaasanoornermik ajornartorsiuteqarnerat tamatuminnngalu nassuerutiginninnerat maluginiassallugu pingaarpoq. Aningaasanoornermut piffissaq anertooq aningaasallu amerlasuut atortarpaat, aningaasanik ajunaaraangamik eqqunngitsumik oqartarput, ulluinnaat avaanngunarnerat, annilaanganeq, isumatsassimangaarneq, ikiorfeqannngitsutut misigisimaneq il.il. qimarratiginiarlugit aningaasanoortarput. Ataatsimoortikkaanni aamma tassaapput amerlasuutigit suliffimminnik suliffimminnilu qaffakkiartornissamik paarsiutigalutik nakkutigisassaminnik meerallit. Taamaattumik 30-39-nik ukiullit tamatuma tungaatigut pinaveersaartitsinikut iliuuseqarfigineqarnissaat ersarippoq.

Innuttaasut aningaasanoornermi ajornartorsiutit pillugit isumaat kisitsisinnorlugit

Innuttaasunik misissuisitsinermi peqataasuni akissuteqartut 2 %-ii aningaasanoortarnermik ajornartorsiuteqarnerarput, tamanna nuna tamakkerlugu inunnut 666-inut naapertuuppoq. Arnat angutillu amelaqatigiipput.

Inuit 1.000-t missaasa ajornartorsiuteqarnertik nalornissutigaat eqqarsaatigalugulu. Taakku ilaasa aningaasanoornermik ajornartorsiuteqartuunerat ersippoq.

Inuit 2.100-t missaat aningaasanoortarunnaarusunnertik oqaatigaat, isumaqarlutilli tamanna angusinnaanagu. Aamma taakku ilaasa aningaasanoornermik ajornartorsiuteqartuunerat ersippoq.

Tamanna inuit 1.000-t missaasa aningaasanik ajunaaraangamik tamatigit imaluunniit akulikitsumik eqqunngitsumik oqartarnerannit ikorfarneqarpoq, aammalu inuit 4000-ingajaat pilersaarutigisaminnit aningaasat amerlanerusut atorlugit aningaasanoornikuupput.

Sivikinnerusumik ilinniagallit tassaapput aningaasanoornermik ajornartorsiuteqarnerminnik nalunaartut. Aningaasanoornermik ajornartorsiorneq namminersortut, utoqalinersiutillit aammalu suliamik ilinniagaqarsimasut appasinnerusumillu atorfillit akornanni akulikinnerusumik nassaassaavoq.

Najoqqutarisat allattorsimaffiat:

Beck, Ulrick: 1997. *Risikosamfundet*

Center for Ludomani. 2005. *Før det hele ramler*

Custer and Milts: *When the luck run out*

Qallunaat nunaanni Akileraarutinin akitsuutinillu akiliisitsiniartarneq pillugu inatsisip 28. april 2003-meersup nalunaarutitaa

Akitsuusiisarnermi Kalaallit Nunaanni inatsisit kiisalu inatsisit allat aningaasanoortarnermut tunn-gassuteqartut

Kalaallit Nunaanni kisitsisinik naatsorsueqqissaartarafik. *1. januar 2005-mi Kalaallit Nunaanni innuttaasut*

Gupta og Devensky. (1999). *Adolenscents with gambling problems: A synopsis of our current Knowledge*

H S Analyse 2000: *Kalaallit Nunaanni naligiissitaaneq*

Jørsel, Michael Bay. (2003). *Ludomani – ikke flere indsatser, tak!*

Nielsen, Per og Røjskjær, Steffen (2005). *Ludomani – Karakteristika, psykopatologi og behandlingsforløb - en undersøgelse af ludomaner i behandling*

Røjskjær, Steffen og Nielsen, Per. (1999). *Ludomani – prævalens og manifestationer*

Samuelson, Nielsen og Røjskjær 1998. *Mestring og misbrug*

Thomas Nielsen. *Misbrugsnet.dk*

Told og Skatteministeriet, Danmark: (2005). Ministerens vismandsgruppe. *"Spilleproblemer i Norden"*